

Rada MČ Praha 10

5. zasedání
Zastupitelstva MČ Praha 10
dne 21. 9. 2015

**Informace o postupu v realizaci procesu uplatnění participativní části
rozpočtu MČ Praha 10 v roce 2015**

Důvod předložení:

usnesení ZMČ č. 4/32/2015 ze dne 9. 6. 2015
usnesení RMČ ze dne 9. 6. 2015

Obsah:

- I. Návrh usnesení ZMČ
- II. Důvodová zpráva
- III. Přílohy: č. 1 - harmonogram realizace procesu
  - č. 2 - Pravidla pro vyhlášení výzvy pro podání návrhů
  - č. 3 - Metodiky procesu uplatnění participativní části rozpočtu MČ Praha 10

Předkládá:

Mgr. Bohumil Zoufalík,
uvolněný člen RMČ

Zpracovala:

Kateřina Vávrová, DiS.,
předsedkyně pracovní skupiny k PaR

Městská část Praha 10

ZASTUPITELSTVO MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA 10

Návrh usnesení

Zastupitelstva městské části Praha 10

číslo

ze dne 21. 9. 2015

k informaci o postupu v realizaci procesu uplatnění participativní části rozpočtu MČ Praha 10 v roce 2015

Zastupitelstvo městské části Praha 10

I. bere na vědomí

informaci o postupu v realizaci procesu uplatnění participativní části rozpočtu dle důvodové zprávy předloženého materiálu

II. ukládá

1. Mgr. Zoufalíkovi, uvolněnému členu RMČ

1.1. předložit ZMČ informaci o postupu v realizaci procesu na jeho 6. zasedání

Termín: 31. 12. 2015

Předkladatel: Mgr. Zoufalík, uvolněný člen RMČ

Číslo tisku: P10-086653/2015

Důvodová zpráva

ZMČ Praha 10 svým usnesením č. 4/32/2015 ze dne 22. 6. 2015 odsouhlasilo postup v realizaci procesu uplatnění participativní části rozpočtu MČ Praha 10 v roce 2015, včetně harmonogramu realizace. Tento materiál informuje členy ZMČ o dosavadním postupu v realizaci.

1. Spolupráce se společností Agora CE, o. p. s.

Tato společnost realizuje v rámci své činnosti projekt „Participativní rozpočtování – inovativní nástroj dialogu radnic s občany“, podpořeného grantem v rámci EHP fondů a MČ Praha 10 byla dne 25. 6.2015 jejími zástupci oslovena k zapojení se do tohoto projektu, což bylo odsouhlaseno usnesením RMČ č. 627 ze dne 30. 6. 2015.

Obcím, které se zapojí do tohoto projektu, jsou ze strany společnosti Agora CE, o. p. s., poskytnuty zdarma služby, popsané v Nabídce zapojení do projektu „Participativní rozpočtování – inovativní nástroj dialogu radnic s občany“, která je přílohou č. 1 předloženého materiálu.

Odpovědnost a úkoly městské části, vyplývající z uzavření smlouvy o zapojení do projektu, jsou v porovnání s přínosy marginální. A to především proto, že většinu z těchto povinností si MČ Praha 10 sama stanovila schválením Metodiky realizace procesu uplatnění participativní části rozpočtu MČ Praha 10. Uzavřením smlouvy se zástupci MČ Praha 10 (politický garant a koordinátor PaR) stali členy monitorovací skupiny projektu, která má za úkol v jeho průběhu sdílet zkušenosti a závěrem celý projekt vyhodnotit.

Vysoce přidanou hodnotou je fakt, že projekt je podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci EHP fondů, což tento projekt staví do aktivit na evropské úrovni a pro aktéry zaručuje kvalitu celého procesu. MČ Praha 10 má tedy možnost získat zkušenosti se zapojováním veřejnosti do rozhodování na vysoké úrovni a v rámci vyhodnocení projektu sdílet zkušenosti s ostatními obcemi, které jsou do projektu zapojeny. Nezanedbatelné je i posílení PR procesu.

2. Informační kampaň (IK)

V přípravě IK byl zpracován základní grafický vizuál projektu, který byl použit pro prezentaci projektu na všech venkovních promo plochách, které jsou v majetku městské části (forexy a lavičky) a k výrobě informačních letáků a plakátů.

Dne 15. 7. 2015 byla vydána tisková zpráva a ve Středisku územního rozvoje úřadu proběhla tisková konference k zahájení procesu uplatnění participativní části rozpočtu, který je realizován pod heslem Moje stopa. TK se zúčastnili zástupci médií a členové vedení MČ Praha - Libuš, která taktéž spolupracuje se spol. Agora CE a hodlá zavést participativní rozpočet do činnosti tamní radnice.

Pro informování občanů byla využita všechna vydání radničních novin a pro cílenější oslovení byly ve spolupráci se základními školami, jichž je MČ Praha 10 zřizovatelem, distribuovány informační letáky přímo do domácností.

3. Komunikace s občany

Pro potřeby zájemců o projekt byla zřízena telefonická infolinka, webový dotazníkový formulář a vytvořena nová oblast v sms infosystému, ve které zájemci můžou zdarma přijímat informace o projektu formou sms zpráv.

4. Informační setkání

Dne 9. 9. 2015 bude uskutečněno setkání s neziskovými organizacemi, které spolupracují s MČ Praha 10 a jejichž zástupci projeví o projekt zájem. Účastníkům tohoto setkání budou rozdány informační materiály k distribuci jejich klientům a spolupracovníkům. Vzhledem k tomu, že navrhovatelem v projektu můžou být i organizace a spolky, budou účastníci taktéž informováni o možnostech a způsobu, jak do projektu zapojit jejich organizaci.

Informační setkání s občany jsou plánována takto:

ve středu 16. 9. 2015 pro oblast Vršovice, Vinohrady a Michle v ZŠ U Roháčových kasáren

ve čtvrtek 17. 9. 2015 pro oblast Strašnice v ZŠ Brigádníků

ve středu 23. 9. 2015 pro oblast Malešice v ZŠ Hostýnská

ve čtvrtek 24. 9. 2015 pro oblast Zahradní město a Záběhllice v ZŠ Švehlova

Na těchto setkáních občanům bude celý projekt představen, a vysvětlena jejich role, stanou-li se navrhovateli. V plánované diskusi na místě budou zodpovězeny všechny praktické otázky.

Všechna setkání organizuje úřad ve spolupráci se společností Agora CE a vzhledem k tomu, že do zasedání ZMČ dne 21. 9. 2015 některá z nich proběhnou, bude materiál k projednání v zastupitelstvu doplněn o aktuální zprávu z proběhlých setkání.

Nabídka zapojení do projektu „Participativní rozpočtování - inovativní nástroj dialogu radnic s občany“

Agora CE, o.p.s. nabízí zapojení do projektu, ve kterém je hlavním cílem ve vybraném městě **pilotně otestovat metodu tzv. participativního rozpočtování a vytvořit tak pro další obce v ČR příklad dobré praxe**, který bude představen v závěru projektu na celonárodní konferenci. Realizace projektu probíhá do března 2016.

Metoda participativního rozpočtování patří mezi nástroje, které umožňují **zapojení občanů obce do rozhodování a veřejného života**. Obcím využít této metody přináší především:

- efektivnější zapojení aktivní nepolitické veřejnosti
- větší motivaci neaktivních občanů k vyššímu zájmu o věci veřejné
- zpětnou vazbu a podklady pro rozhodování
- zlepšení vztahu a budování důvěry občanů v radnici
- vyšší transparentnost fungování radnice

Participativní rozpočet představuje především **proces** zapojení veřejnosti. Na základě dlouholetých zkušeností v ČR a na základě fungujících příkladů ze zahraničí nabízíme odbornou podporu a spolupráci při zavádění participačního rozpočtu podle modelu popsaného níže.

Podmínky pro spolupráci na projektu

Pro zavádění participativního rozpočtování ve spolupráci s Agorou CE je na začátku nutné splnit tři hlavní kritéria:

1. Vedení obce musí stanovit, jaký objem financí bude věnován na realizaci projektů připravených ve spolupráci radnice a občanů.
2. Stanovit jasná pravidla pro schvalování a výběr priorit a projektů občany.
3. Stanovit detailní podobu procesu zapojení veřejnosti a role jeho účastníků.

Na základě splnění těchto tří kritérií bude s městem uzavřena dohoda o realizaci projektu. Podkladem pro tuto dohodu bude přesně stanovený projekt a harmonogram realizace. Projekt bude založen na následujícím Modelu participativního rozpočtu vytvořeného odborníky Agory CE.

Odpovědnost a úkoly města

- Zajištění zřízení pozice koordinátora (cca 0,5 úvazku).
- Aktivní spolupráce tiskového mluvčího na přípravě a realizaci informační kampaně.
- Využití dostupných komunikačních kanálů během informační kampaně.
- Komunikace v rámci vnitřních struktur úřadu (samospráva a státní správa).
- Zajištění prostor a zázemí pro setkávání participační skupiny a veřejných setkání.
- Aktivní zapojení úředníků MČ při verifikaci projektů.
- Zajištění voleb (prezentace projektů na webu, papírového volebního systému).

Odpovědnost a úkoly Agory

- Konzultace během celého procesu.
- Zajištění části informační kampaně (podklad pro články, TZ, info materiály, webové stránky).
- Vedení všech jednání a školení o participativním rozpočtu.
- Moderování veřejných setkání a zpracování jejich výstupů.

Projekt „Participativní rozpočtování - inovativní nástroj dialogu radnic s občany“ je podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci EHP fondů.

Model participativního rozpočtu pro obce v ČR

Využití participačního rozpočtu v našich podmínkách vyžaduje specifický přístup pro komunikaci s veřejností. Následujících sedm kroků popisuje projekt, v rámci kterého radnice:

- Zapojí občany svého města do
- Získá zpracované návrhy občanů do strukturované podoby projektových fiší.
- Umožní občanům veřejně hlasovat o tom, které návrhy mají být realizovány z peněz vyčleněných radnicí.

I. Stanovení pravidel a podoby procesu

Vedení obce stanoví základní pravidla zapojení občanů do tvorby participativního rozpočtu. V tomto ohledu je možné se na tvorbu participativního rozpočtu dívat jako na proces, na jehož závěru má radnice k dispozici výběr nápadů, které jsou navrženy a požadovány občany obce. **Přesná podoba procesu by měla odrážet konkrétní podmínky v dané obci.** V zásadě musí odrážet výši prostředků vyčleněných na participativní rozpočet, velikost obce, vybrané cílové skupiny a kapacity obecního úřadu. Součástí stanovení podoby procesu zahrnuje také definici rozhodovacích a poradních struktur, které budou pomáhat celý proces řídit. Tyto jsou také zodpovědné za přípravu komunikační strategie. Ta by se měla stanovit, jaké nástroje město využije pro to, aby občané pochopili smysl a způsob fungování participačního projektu, a aby měli stále dost aktuálních informací.

II. Informování a motivace občanů

Znamená to realizovat dostatečně rozsáhlou informační kampaň. Od počátku by mělo být občanům jasné, jak se budou moci zapojit a jak bude město rozhodovat o případné podpoře „jejich“ projektů. Nástroje, by **kromě informování měly umožnit, tak získávání zpětné vazby od občanů.** Kromě zpráv a informací na webu města, v místních periodících atp. je dobré sáhnout také k interaktivním nástrojům, jako jsou ankety, veřejné či internetové diskuze, soutěže či aktivity směřované na těžko dosažitelné skupiny občanů.

III. Zpracování návrhů projektů občany

Iniciativa je již zcela na straně občanů samotných. Jejich úkolem je připravit návrhy projektů, o kterých budou později občané obce společně rozhodovat. Projektový návrh by měl být zpracován **do podoby projektové fiše, které stručně a jasně popíše, jaký záměr mají občané zájem ve své obci prosadit,** včetně odhadu nákladů, které bude jejich návrh vyžadovat. Kritéria pro zpracování projektu by měla být jasně vysvětlena již během veřejných setkání.

IV. Verifikace návrhů odborníky

Zpracované návrhy občanů je třeba posoudit **z hlediska toho, zda splňují pravidla pro podporu v rámci participativního rozpočtu.** Tuto kontrolu, tzv. verifikaci, provádějí pracovníci úřadu k tomu určení. Jejich úkolem je navržené projekty občanů posoudit a rozdělit na ty, které vyhovují, ty které vyhovují, ale je třeba je ještě dopracovat a ty které nesplňují základní pravidla a

Projekt „Participativní rozpočtování - inovativní nástroj dialogu radnic s občany“ je podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci EHP fondů.

nemohou být tedy součástí hlasování (například se jedná o náročný víceletý projekt, který je třeba lépe připravit). Výsledek verifikace je předán zpět jejich autorům.

VI. Prezentace navržených projektů

Aby mohly proběhnout samotné volby, je třeba dát občanům možnost prezentovat své verifikované návrhy. Prezentace návrhů probíhá opět na veřejných setkáních, ve větších obcích opět organizovaných dle rozdělení města na menší okrsky. Na těchto setkáních mají možnost občané diskutovat nad podanými návrhy, které prošli verifikací. Zástupci obce by zároveň měli zdůvodnit, proč byly některé návrhy vyřazeny a jak s nimi bude nakládáno dál. Občané tak získají lepší přehled o možnostech změn ve své obci, rozpočtu atd..

VI. Volba projektů navržených občany

V předvolebním období (zhruba dva až tři týdny) mají autoři verifikovaných návrhů možnost získat pro své návrhy podporu mezi svými spoluobčany. Následujících **volby se účastní všichni obyvatelé** (často je věková hranice volitelů snížena na 16, někdy i 14 let). Volby probíhají jak v papírové, tak elektronické podobě. Každý hlas je nutné navázat na identifikační údaje (nejedná se tedy o tajnou volbu). Volební mechanismus závisí na rozhodnutí města. Pokud se jedná o větší obec, je opět vhodné, aby občané hlasovali o návrzích v jednotlivých okrscích.

VII. Zapracování projektů do rozpočtu města

Výsledky hlasování jasně ukazují na to, jaké projekty občané preferují a kolik dané projekty budou obec stát. Vedení obce by tedy mělo rozhodnout o realizaci „vítězných“ projektů z prostředků participativního rozpočtu. Pokud se i v této fázi stane, že některý projekt vedení města nepodpoří, musí být jasně zdůvodněno, proč není respektováno hlasování občanů. To se může stát například v případě, že vyžaduje komplexnější řešení a nebylo to odhaleno při verifikaci. Pokud má mít participativní rozpočet dopad na posilování vztahu občanů k vlastní obci, je žádoucí do realizace projektů zapojit je samotné. Ať už se zapojí do realizace přímo nebo nepřímo, například jako hodnotitelé výsledku či promotory, kteří využívání projektu zprostředkovávají svým spoluobčanům apod., **získají občané díky konkrétním výsledkům k procesu participativního rozpočtování větší důvěru.**

O Agoře CE, o.p.s.

Agora Central Europe je česká nezisková organizace založená v roce 1998 holandskými nevládními organizacemi s cílem zlepšovat politickou kulturu v České republice. Pomáháme navazovat a vést dialog mezi obecními samosprávami a občany. Ukazujeme také nové praktiky pro lokální samosprávu a otevíráme nové možnosti k efektivní spolupráci na rozhodovacích procesech. Naše projekty občanské participace jsou podporovány širokou škálou aktivit a využíváme velké spektrum metod, které umožňují strukturovaný dialog mezi občany a veřejnou správou. V průběhu realizace našich projektů předáváme partnerům z řad obcí získané znalosti a zkušenosti, které jim umožní pokračovat i bez naší přímé účasti. Vedle dalších projektů pořádáme také semináře, školení a konference o tématech občanské participace.

Další informace naleznete na našich stránkách www.agorace.cz a www.participativni-rozpocet.cz

Projekt „Participativní rozpočtování - inovativní nástroj dialogu radnic s občany“ je podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci EHP fondů.

